

HRVATSKI ŽELJEZNIČKI MUZEJ

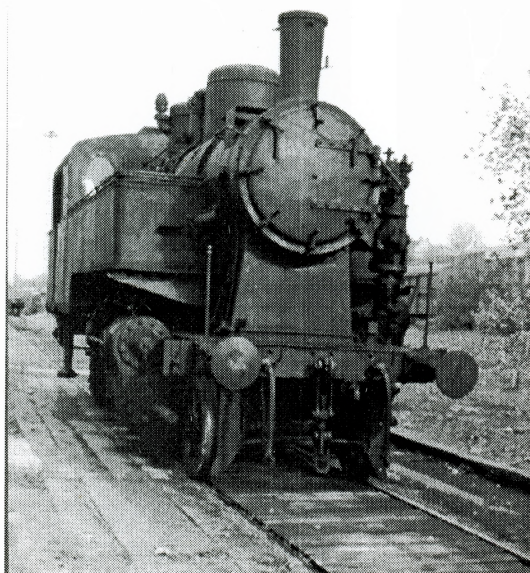
Mihanovićeva 2, 10000 Zagreb, tel. 3782-862

1. SKUPLJANJE GRAĐE

Skupljanje građe za Hrvatski željeznički muzej obavlja se gotovo isključivo u sklopu Hrvatskih željeznica. Tijekom 1998. godine Muzej nije povećao građu s područja željezničkih vozila, strojeva, uređaja i opreme. Naprotiv, dio građe s tog područja otpisan je. Zbog pomanjkanja odgovarajućega depoa u Muzeju, dio je građe bio povjeren na čuvanje vanjskim jedinicama HŽ-a, gdje je zbog nedovoljne brige dio građe uništen ili otuđen. Novonabavljenu građu čini osam predmeta, od kojih su posebno vrijedni i zanimljivi parna lokomotiva oznake 50-036 i automobil marke *ševrolet*, prerađen u tračničko vozilo. Automobil je preuzeo zadaću ophodnog vozila 1962. godine, i to u željezničkoj jedinici u Koprivnici.

1.4. Razmjena građe

Razmjenom građe s Prometnim muzejem iz Budimpešte Hrvatski je željeznički muzej došao u posjed parne lokomotive serije 50 (MAV 376), izgrađene 1910. godine u Budimpešti. Lokomotive navedene serije vozile su na svim sporednim prugama sve do 1971. godine. U Hrvatskoj nije sačuvana nijedna lokomotiva iz te serije, iako ih je u prometu bilo čak 65. Dobivena je lokomotiva zamjenom vozila bila u Hrvatskoj sve do 1945. godine, nakon čega je ostala u Mađarskoj. Od tehničkih podataka ističemo ove: snaga 331 kW, duljina 9 820 mm, težina 35 000 kg (prazna), brzina 45 km/h.

Parna lokomotiva iz 1910. godine

2. ZAŠTITA

Tijekom 1998. godine u Hrvatskome željezničkom muzeju nije bila obavljena preventivna ni druga zaštita građe.

3. DOKUMENTACIJA

3.1. Inventiranje

Inventirano je 12 upisa tehničke dokumentacije o izgradnji željezničkih pruga u Hrvatskoj.

3.2. Fototeka

Snimljena je ili dobivena na dar 501 fotografija koja se odnosi na 159 motiva u vezi sa željeznicom, od željezničkih kolodvora i drugih infrastrukturnih objekata, voznih sredstava, uređaja i opreme, održanih prigodnih, obljetničkih i kulturno-umjetničkih skupova i događanja u sklopu Hrvatskih željeznica.

3.4. Videoteka

U inventar Muzeja upisane su dvije videokasete s temom obilježavanja 120. obljetnice istarskih željeznica i pruge Gyekyenes - Zagreb - Rijeka.

4. KNJIŽNICA

4.1. Nabava

Iz opusa izdavaštva Hrvatskih željeznica i donacijom željezničara knjižnični fond Muzeja obogaćen je za 48 primjeraka različitih pravilnika, časopisa i publikacija.

5. STALNI POSTAV

Muzej nema svoj stalni postav u Zagrebu. Dio predmeta koje prikuplja pohranjuje i, uvjetno rečeno, izlaže u skučenom radnom prostoru Muzeja. Stalni postav postoji samo u odjelu Muzeja u Vinkovcima i vezan je za razvoj i njegovo dokumentiranje na vinkovačkome željezničkom području.

6. STRUČNI RAD

6.1. Ekspertize

Tijekom godine obavljena je ekspertiza dokumentacije, uređaja, uporabnih predmeta, fotografske građe i pisane građe vezane za 125. obljetnicu riječkih pruga. Ekspertizu je valjalo obaviti radi organiziranja i postavljanja sedam prigodnih izložbenih postava na željezničkim kolodvorima duž riječke pruge te u prostoru Državnoga arhiva u Rijeci.

6.2. Posudba

Državnom arhivu Rijeka posuđen je dio izložaka za izložbu o obljetnici riječkih pruga. Izložba je bila otvorena od 1. listopada 1998. do 31. siječnja 1999. godine.

6.5. Publicistička djelatnost

Tijekom cijele godine prof. Helena Bunijevac objavljivala je u HŽ-vu glasilu *Željezničar* stručne prikaze i obrade

dijelova željezničke povijesti vezane, primjerice, za 75-godišnje djelovanje željezničkih kulturno-umjetničkih klubova. 125. obljetnicu riječke pruge i druge povijesne činjenice. Uz navedene napise obavještavala je čitatelje o aktualnim događanjima u Muzeju (o načinu prikupljanja građe, izložbenim postavima, razmjeni muzejske građe), ali i o novostima s područja muzeološke struke (projekti *otvorenih muzeja, muzeja na kotačima*, projektu *Godina Skurjenoga*, stručnim događanjima u zagrebačkim muzejima). Napisima vezanim za željezničarsku povijest ista se autorica javlja i u putnoj reviji HŽ-a Euro City, u časopisu Hrvatskoga znanstvenog društva za promet *Suvremeni promet*, te dnevnom glasilu *Novi list*.

8. IZLOŽBENA DJELATNOST

8.1. Studijska izložbena djelatnost

Tijekom godine bilo je postavljeno sedam samostalnih izložbi tematski vezanih uz 125. obljetnicu izgradnje riječkih pruga. Izložbe su bile postavljene u prostorima željezničkih kolodvora u Zagrebu, Karlovcu, Ogulinu, Moravicama, Delnicama, Rijeci i Opatiji - Matuljima. Izložbe su bile otvorene u razdoblju od rujna do prosinca 1998.

8.3. Didaktička izložbena djelatnost

Uzajamnom suradnjom Državnog arhiva Rijeka i Hrvatskoga željezničkog muzeja u Rijeci bila je postavljena izložba posvećena obljetnici riječke pruge. Izložba je bila otvorena od 1. listopada 1998. do 31. siječnja 1999. U tom vremenu izložbu je razgledao velik broj posjetitelja, posebice školske dobi.

9. IZDAVAČKA DJELATNOST

Sve izložbe bile su popraćene prigodnim plakatima i katalozima, a u povodu 125. obljetnice riječkih pruga bila je tiskana i prigodna publikacija.

10. EDUKATIVNA DJELATNOST I ODNOSI S JAVNOŠĆU (PR)

10.1. Edukativna djelatnost

10.1.1. Specijalna vodstva

Iako Hrvatski željeznički muzej nije otvoren za javnost, povremeno prima organizirane skupine posjetitelja, uglavnom učenika, radi njihove edukacije s područja kojim se Muzej bavi. Tijekom protekle godine Muzej je obišla skupina od 39 učenika OŠ Okučani, 28 učenika OŠ Josipovac, 51 učenik OŠ Ivane Brlić-Mažuranić iz Strizivojna Vrpolja, 30 maturanata-prometnika iz Željezničke tehničke škole u Zagrebu. U isto vrijeme pod specijalnim vodstvom i uz primjereno stručno izlaganje kroz Glavni kolodvor Zagreb provedene su skupine djece dječjih vrtića iz Zdenčine i Varaždina.

10.1.2. Predavanja

Na okruglom stolu vezanom za projekt *Godina Skurjenoga* prof. Helena Bunijevac održala je predavanje *Počeci slikarskog djelovanja Matije Skurjenoga*.

10.2. Odnosi s javnošću (PR)

Otvorenje izložbi i razmjena muzejske građe na međunarodnoj razini bili su popraćeni odgovarajućim novinskim napisima i obavijestima u elektronskim medijima.

11. UKUPAN BROJ POSJETITELJA

U sklopu najavljenih skupnih, kao i pojedinačnih posjeta Muzej je tijekom 1998. godine posjetilo 195 posjetitelja.